

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Sámediggi
Áivovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
inge.arne.eriksen@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.

MIN ČUJ./VÁR REF.

BEAIVI/DATO

14/5648 - 7

17.11.2014

Almmut go válddát oktavuoda/

Oppgis ved henvendelse

telefuodna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Sametingets vedtak - forslaget til størrelsesbegrensning for fartøy som kan fiske innenfor fjordlinjene

Viser til departementets høringsbrev av den 26.09.2014.

Departementets høringsforslag ble behandlet i Sametingets plenum den 10.10.2014 i sak 032/14 (se vedlegg). Sametinget vil presiseres at følgende ligger til grunn for Sametingets vedtak:

For at staten Norge ikke skal bryte sine folkerettslige forpliktelser overfor samene som urfolk er det helt nødvendig med et nasjonalt rettsgrunnlag som anerkjenner og sikrer det samiske folks rett til utnyttelsen av de fornybare marine ressurser, og at samene som urfolk gis adgang til deltagelse i forvaltningen av disse. Sametinget mener at fiske med fartøy over 15 meter vil kunne være med på å svekke grunnlaget for samisk bosetting, næring og kultur i kyst- og fjordområdene, noe som ikke er i overensstemmelse med havressurslova § 7 bokstav g om at forvaltningstiltak skal være med å sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur og § 11 6. ledd om at det skal legges vesentlig vekt på samisk bruk og hva bruken har å si for samiske lokalsamfunn. Sametinget kan ikke se at departementets forslag er i samsvar med de endringer som Stortinget vedtok i havressurslova, deltakerloven og finnmarksloven som oppfølging av Stortingets vedtak etter Innst. o. nr. 80 (2004-2005) Finnmarksloven og Kystfiskeutvalgets utredning NOU 2008:5 Retten til fisket i havet utenfor Finnmark. Sametinget viser også til oppfølgingen av kystfiskeutvalgets innstilling og Prop. 701 - "Endringer i deltakerloven, havressurslova og finnmarksloven (kystfiskeutvalget)". I denne prosessen med konsultasjoner mellom regjeringen og Sametinget ble det oppnådde enighet om flere punkter i oppfølgingen av kystfiskeutvalgets innstilling. Forslaget om Fjordlinjene var omfattet av denne enigheten.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Inge Arne Eriksen
seniorráddeaddi/seniorrådgiver

VEDLEGG: 1) Sametingets vedtak i plenumssak 032/14, høring – Forslaget til størrelsesbegrensning for fartøy som kan fiske innenfor fjordlinjene

VEDLEGG 1: Sametingets vedtak i plenumssak 032/14, høring – Forslaget til størrelsesbegrensning for fartøy som kan fiske innenfor fjordlinjene

I januar 2013 ble det innført et generelt forbud mot å fiske med fartøy over 15 meter innenfor fjordlinjene – dvs. i alle fiskerier. Dette blant annet som et ledd i oppfølging av Prop. 70 L (2011-2012) (*"Endringer i deltakerloven, havressurslova og finnmarksloven (kystfiskeutvalet)"*), og var et resultat av en langvarig prosess og påfølgende konsultasjoner mellom Sametinget og Regjeringen.

Fra sommeren 2013 har det i seinotfisket og annet fiske vært etablert midlertidig unntak i noen ytre fjordområder. Dette midlertidige unntaket ble iverksatt uten at det ble gjennomført konsultasjoner mellom Sametinget og Regjeringen, om dispensasjon fra forbudet mot å fiske med fartøy over 15 meter innenfor fjordlinjene. Dette ser Sametinget på som et klart brudd på konsultasjonsavtalen mellom Regjeringen og Sametinget.

En begrensning på fartøylengde (15 meter) er basert på det faktum at større fartøy som regel fisker mer effektivt og har større redskap/redskapsmengde enn mindre fartøy. Mindre fartøy er i tillegg mer væravhengig og har mindre mobilitet. Mindre fartøy er derimot med på å gi store nærings- og bosettingsmessige ringvirkninger i små lokalsamfunn. Vi viser også til rapporten om at den mest lønnsomme flåten er gruppa under 11 meter.

Områderregulering, som fjordlinjer, kan bidra til å forbedre beskatningsmønsteret i seinotfisket, som igjen kan være positivt for bestandsoppbyggingen. For seibestanden skjer gytingen ute på bankene, mens yngelen vokser opp kystnært og innpå fjordene. Som regel er den aller minste seien mest kystnært og trekker ut av fjordene kun under gyte og næringsvandring i mørketiden. Et notkast fra fartøy har større innvirkning på økosystemet i en fjord enn lenger til havs.

Makrell er en ny ressurs i nordlige farvann, og vi viser til bekymringene fjordfiskeremnda kommer med. Det bør raskt settes i gang forskning på makrellens innvirkning på økosystem og naturlig marin fauna.

Ved fiske med aktive redskaper som not og dagens snurrevad er det en relativ nær sammenheng mellom fartøystørrelse og størrelsen på redskapet, og dermed fangsteffektiviteten. For slike redskap kan det derfor være mer hensiktsmessig å ha en grense på fartøystørrelse enn kompliserte begrensninger på redskapstørrelse/-utforming. Et fartøy på 13 meter som fisker med seinot vil i praksis bare kunne fiske på tradisjonell måte etter sei nær overflaten med relativt liten not. Et fartøy på 25 meter med til dels bunnsatt not vil ha betydelig større innvirkning på bestander i fjordområdene. Fiskeflåten over 15 meter vil også utkonkurrere den minste flåten i konkurransen om fiskeressursene innenfor fjordlinjene. Det er også slik at havgående fartøy har større mulighet til å utøve sitt fiske lenger til havs enn de minste fartøyene.

Områder innenfor fjordlinjene skal ikke være verneområder, men være områder som gir grunnlag for bærekraftig og lønnsom høsting av marine ressurser til gagn for kyst- og fjordbefolkningen. Dette sikrer det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Sametinget vil samtidig uttrykke bekymring for statusen til seibestanden, og mener at yngre årsklasser i større grad bør skjermes. Sametinget er av den oppfatning at man ikke skal gi dispensasjon for fartøy over 15m meter til å fiske innenfor fjordlinjene.

Sametinget støtter imidlertid departementets forslag på følgende punkt:

«§ 33d. Begrensninger i bruk av fartøy innenfor fjordlinjer

Det er forbudt for fartøy på eller over 15 meter største lengde å fiske innenfor fjordlinjer som er angitt i vedlegg 4 til denne forskriften. Dette forbudet gjelder ikke fra N 68° 15,60' Ø 15° 55,70' og langs kysten sørover i annet fiske enn etter torsk og etter sei med not.».

Sametinget minner Regjeringen og Storting om at oppfølgingen av «kystfiskeutvalget» var en omfattende, delvis opprivende og lang prosess som bunnet ut i Prop. 70 L (2011-2012) (*”Endringer i deltakerloven, havressurslova og finnmarksloven (kystfiskeutvalget)”*).

Det er bekymringsverdig at det allerede nå ikke ser ut til å være vilje til å etterleve den enigheten som Sametinget og Regjeringen kom fram til ved vedtak i Stortinget (juni 2012). Sametinget står fast ved konsultasjonene i denne saken, og forventer at Regjeringen og Stortinget følger dette opp ved å videreføre forbudet for fartøy over 15 meter å fiske innenfor fjordlinjene, og ikke uthule resultatet ytterligere.

En eventuell dispensasjon fra denne bestemmelsen skal ikke være permanent, uansett fiskeri. Hver enkelt søknad skal være gjenstand for en grundig behandling i fjordfiskerikommisjonen.

Behandlingen av saken ble avsluttet 10.10.14 kl. 09.00.